

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

MAGYARORSZÁG

2018

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

BELÜGYMINISZTERIUM

Cím: Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása

Tagállam: Magyarország

Év: 2018

A projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg. A kiadvány kizárólag a szerző nézeteit tükrözi, annak tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőt terheli. Az Európai Bizottság nem felel a benne foglalt információk további felhasználásáért.

Az Európai Migrációs Hálózatot az Európai Bizottság koordinálja a tagállamokban és Norvégiában létrehozott Nemzeti Kapcsolattartó Pontokkal együttműködésben.

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

Összefoglaló

Magyarország az elmúlt években jelentős sikert ért el a nemzetközi hallgatók bevonásában. Míg a magyar felsőoktatási intézményekben tanulmányokat folytató harmadik országbeli állampolgárságú hallgatók száma 9 671 volt 2013-ban, 2017-re már elérte 17 795 főt. Ugyanez időszak alatt a nem magyar állampolgárságú uniós állampolgárok száma stabil maradt, 9 296 főről 9 761 főre emelkedve. 2017-ben a Magyarországon tanulmányokat folytató összes hallgató 9%-a volt harmadik országbeli állampolgár, míg 5%-a más uniós tagállam állampolgára.

A nagy növekedés főleg a 2013-ban elindult állami Stipendium Hungaricum program eredménye. Az ösztöndíj program több mint 60 országgal kötött bialterális egyezményen alapszik és célja a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése. Az ösztöndíjas hallgatók mentesülnek a tandíjfizetés alól, valamint állami anyagi támogatásban is részesülnek. 2018-ban mintegy 4100 nemzetközi hallgató folytat tanulmányokat Magyarországon a program keretében, számos képzési területen.

Magyarország célja, hogy tovább növelje a nem magyar állampolgárságú hallgatók számát a magyar felsőoktatásban, mind az ösztöndíjas és mind az önköltséges hallgatók tekintetében.

A nemzetközi hallgatók főleg az alábbi okok miatt választják Magyarországot tanulmányaik helyszínéül: az ország magasan értékelt egyetemei, az angol nyelvű képzési programok elérhetősége, a tandíjak és megélhetési költségek alacsony szintje más európai országokhoz képest, a Stipendium Hungaricum program.

2017-ben a nemzetközi hallgatók a legnagyobb számban Iránból, Kínából, Szerbiából, Nigériából és Ukrajnából érkeztek. A tanulmányi területek közül mindenképpen szükséges kiemelni az egészségügyi és a szociális gondoskodás kategóriát. A nemzetközi hallgatók több mint harmada az ezen kategóriába tartozó tanulmányi programokban vett részt.

Magyarország számára a nemzetközi hallgatók bevonása a versenyképes felsőoktatási rendszer megteremtésének célját szolgálja, mivel az egyetemeknek új képzési programokat és szolgáltatásokat szükséges kialakítaniuk ahhoz, hogy több külföldi hallgatót tudjanak fogadni. Ugyanakkor a nemzetközi hallgatók bevonása nem tekinthető migrációs szakpolitikai célnak.

Ennélfogva a Magyarország számára a nemzetközi hallgatók megtartása nem szakpolitikai feladat. A nemzetközi hallgatók kapcsán az a feltételezés, hogy visszatérnek hazájukba és ott terjesztik Magyarország és a magyar felsőoktatás jó hírnevét, hozzájárulva a Magyarország és az érintett harmadik országok közti tudományos, gazdasági és kulturális kapcsolatok hosszú távon való elmélyítéséhez.

Fontos továbbá hangsúlyozni, hogy a nemzetközi hallgatók túlnyomó többsége nem tervez hosszabb távon Magyarországon maradni. Ezen hallgatók többségének célja, hogy befejezzék tanulmányaikat és visszatérjenek hazájukba vagy egy másik uniós tagállamba költözzenek. A rendelkezésre álló adatok szerint, 2017-ben 522 harmadik országbeli állampolgár változtatta meg tanulmányi célú tartózkodási engedélyét más (családi, munkavállalási, egyéb) tartózkodási státuszokra. (Ezen számot a tanulmányokat folytató nemzetközi hallgatók számával összehasonlítva 3% alatti megtartási rátát kapunk, úgy, hogy nem áll rendelkezésre adat tartózkodásuk időtartamáról.)

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

A nemzetközi hallgatók számának stabil emelkedése általánosságban pozitív hatással járt a magyar felsőoktatási rendszerre. Mint jó gyakorlatot, a Stipendium Hungaricum programot szükséges kiemelni. A kihívások közé tartozik a nemzetközi hallgatók igényeit kiszolgáló infrastruktúra gyors kiépítésének szükségessége. Ezen igények kiszolgálására a magyar kormány és az egyes egyetemek jelenleg számos projektet valósítanak meg.

1 rész: Tagállami jogi és szakpolitikai keretek

K1a. Mi az átültetési státusza az (EU) 2016/801 irányelvnek a nemzeti jogban?

- az átültetés befejeződött.
- folyamatban: az átültetés végének várható időpontja: **2018 vége,**
- egyéb:

K1b. A **doktorandusz hallgatók** (PhD hallgatók) hallgatóknak vagy kutatóknak minősülnek-e a nemzeti jog szerint?

- PhD hallgatók hallgatóknak minősülnek
- PhD hallgatók kutatóknak minősülnek
- Egyéb

Kérem, fejtse ki:

A nappali képzést folytató PhD hallgatók is hallgatóknak minősülnek, azonban eltérő szabályozás vonatkozik rájuk az alapszakos vagy mesterszakos hallgatókhoz képest, tekintettel a képzési programuk speciális jellegére.

K1c. Mik a **főbb változások** (a) jogi, (b) szakpolitikai és (c) gyakorlati szempontból. Kérjük, térjen ki arra, hogy ezen változások az (EU) 2016/801 irányelvre válaszul vagy más nemzeti szakpolitikai prioritások miatt történtek-e?

Kérjük, fejtse ki röviden:

a) A jogszabályi változások az irányelv végrehajtásához kapcsolódnak: A nemzetközi hallgatók többletjogokat szereztek az Európai Unión belüli mozgáshoz.

b) Nagy hangsúly került a nemzetközi hallgatók bevonására (mind az önköltséges és (a 2013-ban indított Stipendium Hungaricum program keretében) ösztöndíjas hallgatók tekintetében).

c) A gyakorlatban több felsőoktatási intézmény (leginkább egészségügyi területen képzést nyújtó intézmények) sikeresen vonzottak be nagy számban önköltséges hallgatókat. A Stipendium Hungaricum program keretében elérhető ösztöndíjas helyek száma is állandó növekedést mutat.

K1d. Vannak-e jogi/szakpolitikai/gyakorlati **változások tervben** a nemzetközi hallgatók **tekintetében**? Ezen változások lehetnek az irányelv átültetésével kapcsolatosak vagy ahhoz nem kapcsolódóak.

- Igen, az irányelv átültetéséhez kapcsolódó változások vannak tervben
- Igen, az irányelv átültetéséhez nem kapcsolódó változások vannak tervben
- Nincsenek változások tervben

K1e. A **nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása** nemzeti szakpolitikai prioritásnak minősül, akár a nemzeti migrációs szakpolitika vagy más szakpolitika keretében?

- Igen, ez egy nemzeti szakpolitikai prioritás.
- Nem, ez nem egy nemzeti szakpolitikai prioritás
- Egyéb, kérem, *fejtse ki:*

A nemzetközi hallgatók bevonása a nemzeti felsőoktatási szakpolitika egyik fő célja. A nemzetközi hallgatók növekvő jelenléte javítja a magyar felsőoktatási intézményekben folyó oktatás minőségét, erősíti versenyképességüket, tovább új szolgáltatásokat teremt. Ugyanakkor a nemzetközi hallgatók bevonása nem minősül migrációs szakpolitikai célnak.

Magyarország nem tartja szakpolitikai célnak a nemzetközi hallgatók megtartását. Például, a Stipendium Hungaricum program ösztöndíjasai tekintetében azzal számol a szakpolitika, hogy visszatérnek hazájukba, ahol hozzájárulhatnak a Magyarországgal való kapcsolatok fenntartásához vagy elmélyítéséhez.

K1f. Van az Ön tagállamának **nemzeti stratégiája** vagy más **alsóbb szintű** (pl. ágazati, regionális) **stratégiája** a nemzetközi hallgatók bevonására és megtartására?

- Igen, nemzeti stratégia.
 Igen, alsóbb szintű stratégia.
 Nem, anincs nemzeti stratégia.

„Fokozatváltás a felsőoktatásban” középtávú szakpolitikai stratégia 2016

A fenti, a kormány által 2016 decemberében elfogadott felsőoktatási stratégia a nemzetközi hallgatók bevonására fókuszál. A nemzetközi hallgatók bevonása a magyar felsőoktatását kitűző általános célkitűzés része.

Célítűzés: Diákok, oktatók és kutatók nemzetközi mobilitásának növelése

Az intézkedések közé tartozik a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítése, az intézmények nemzetközi jelenlétének erősítése és a külföldi hallgatók bevonása (mind Európából és Európán kívülről), mobilitási lehetőségek bevezetése a felsőoktatásban, a diákok, oktatók és kutatók nemzetközi mobilitásának növelése (elsősorban a Stipendium Hungaricum Program keretében).

Stipendium Hungaricum Ösztöndíj programot 2013-ban indította el a Magyarország Kormánya. A program fő célja az oktatáspolitikai szempontból a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésének támogatása és annak állandó fejlesztése, a magyar tudományos és kutatói közösség nemzetközi kapcsolatainak erősítése, a felsőoktatási intézmények kulturális sokszínűségének növelése és a magyar felsőoktatás globális szintű jó hírnevének és versenyképességének támogatása.

A program egyben célul tűzi ki, hogy elősegítse és bátorítsa a külföldi hallgatók személyes és szakmai kötődését Magyarországhoz, hozzájárulva a magyar kultúra és nyelv külföldön való népszerűsítéséhez.

A program alapfeladata a Magyarországra érkező külföldi hallgatók számának növelése és a magyar felsőoktatási intézmények arra való ösztönzése, hogy a legjobb külföldi hallgatókat vonzzák be.

A program kétoldalú, a küldő államok/entitások és Magyarország oktatásért felelős minisztériumai vagy felsőoktatási intézmények között megkötött oktatási együttműködésre vonatkozó megállapodásokon alapszik. Az ösztöndíjas helyek száma minden egyes partner tekintetében meghatározott. Jelenleg a programban részt vevő küldő partnerek száma 60 fölötti. A program öt kontinensre terjed ki és évről évre újabb térségek kerünek bevonásra.

Több ezer hallgató jelentkezik szerte a világból magyar felsőoktatási intézményekbe minden egyes évben. Ahogy Stipendium Hungaricum ösztöndíjra jelentkezők száma, úgy az elérhető ösztöndíjas helyek száma is állandó emelkedést mutat. A 2018-2019-es tanévre vonatkozó jelentkezők között 4100 ösztöndíjas hely került kiosztásra. A 2019-2020-as tanév során már több mint 5000 hallgató kezdheti meg tanulmányait Magyarországon a Stipendium Hungaricum program keretében.

A teljes képzésekre az alábbi partnerek hallgatói jelentkezhetnek: Egyiptomi Arab Köztársaság, Argentín Köztársaság, Bosznia-Hercegovina, Etióp Szövetségi Demokratikus Köztársaság, Nigériai Szövetségi Köztársaság, Brazil Szövetségi Köztársaság, Georgia, Pakisztáni Iszlám Köztársaság, Japán Kambodzsai Királyság, Marokkói Királyság, Thaiföldi Királyság, Kurdisztáni Autonóm Régió/Irak, Kirgiz Köztársaság, Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, Libanoni Köztársaság, Macedónia, Malajzia, Mongólia, Montenegró, Uruguayi Keleti Köztársaság, Csendes-óceáni Szövetség (tagok: Chile, Kolumbia, Mexikó és Peru) Palesztina, Algériai Népi Demokratikus Köztársaság, Bangladesi Népi Köztársaság, Kínai

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

Népköztársaság (beleértve a Hudec ösztöndíjakat is), Albán Köztársaság, Angolai Köztársaság, Azerbajdzsáni Köztársaság, Belarusz Köztársaság, Zöld-foki Köztársaság, Kolumbiai Köztársaság, Kubai Köztársaság, Ecuadori Köztársaság, Ghánai Köztársaság, Indiai Köztársaság, Indonéz Köztársaság, Iraki Köztársaság, Kazah Köztársaság, Kenyai Köztársaság, Koreai Köztársaság, Koszovói Köztársaság, Moldovai Köztársaság, Paraguayi Köztársaság, Szerb Köztársaság, Szingapúri Köztársaság, Dél-Afrikai Köztársaság, Szudáni Köztársaság, Fülöp-szigeteki Köztársaság, Mianmari Államszövetség Köztársasága, Török Köztársaság, Üzbég Köztársaság, Jemeni Köztársaság, Oroszországi Föderáció, Vietnámi Szocialista Köztársaság, Eritrea, Izrael, Kuvaiti Állam, Szíriai Arab Köztársaság, Jordán Hásimita Királyság, Tunéziai Köztársaság, Türkmenisztán, Ukrajna, Mexikói Egyesült Államok, Tanzániai Egyesült Köztársaság.

A részképzést nyújtó (csere)programok az alábbi partnerekből érkező hallgatók számára elérhetők: Brazil Szövetségi Köztársaság, Japán, Kambodzsai Királyság, Libanoni Köztársaság, Mongólia, Kínai Népköztársaság (csak Hudec ösztöndíjra jelentkezők), Albán Köztársaság, Belarusz Köztársaság, Indiai Köztársaság, Koreai Köztársaság, Török Köztársaság, Vietnámi Szocialista Köztársaság, Oroszországi Föderáció, Szíriai Arab Köztársaság, Mexikói Egyesült Államok.

Az egyes országok tekintetében elérhető képzési területek listája az alábbi honlapon található:

<http://studyinhungary.hu/study-in-hungary/menu/stipendium-hungaricum-scholarship-programme/sending-partners-and-available-study-programmes.html>

K1g. A tagállama megcélzott-e specifikus **tanulmányi/tárgyi területeket** (a bilaterális/multilaterális megállapodásokon kívül) a nemzetközi hallgatók bevonása tekintetében? Ha igen, kérjük fejtse ki, hogy miért ezek a tanulmányi/tárgyi területek lettek megcélözva?

- Igen, specifikus tanulmányi területek vannak megcélözva a nemzetközi hallgatók bevonása tekintetében
- Igen, specifikus tanulmányi területek vannak megcélözva a nemzetközi hallgatók megtartása tekintetében
- Nincsenek specifikus területek megcélözva.

Magyarországon (tágabb értelemben véve) négy fő csoportra oszthatóak be a nemzetközi hallgatók:

1. hallgatók, akik EU és EGT országok állampolgárai, illetve magyar nemzetiségű hallgatók, akik nem magyar állampolgárok (sem EU/EGT államok állampolgárai, jellemzően a szomszédos országokban élő határon túli magyar közösségek tagjai). Ezen személyek ugyanúgy jelentkezhetnek és nyerhetnek felvételt az államilag támogatott, valamint az önköltséges képzésekre mint a magyar állampolgárok. E személyek ugyanazon kedvezményekre is jogosultak mint a magyar állampolgárok;
2. nemzetközi hallgatók, akiknek felvétele és részvétele a magyar felsőoktatási programokban az egyes államokkal kötött bilaterális egyezményeken alapszik;
3. nemzetközi hallgatók, akik a Stipendium Hungaricum program keretében vesznek részt a magyar felsőoktatási programokban;
4. nemzetközi hallgatók, akik saját döntésük alapján nyernek felvételt és vesznek részt az általuk választott intézmény képzési programjában és annak költségét saját maguk finanszírozzák.

Jelen tanulmány tekintetében, az első csoportba tartozó hallgatók közül csupán a magyar állampolgársággal nem rendelkező magyar nemzetiségű diákok minősülnek nemzetközi hallgatóknak, külön csoportot alkotva. A második csoportba tartozó hallgatók száma nem jelentős: mindössze évi 50 új belépőről van szó. Emiatt célszerű a Stipendium Hungaricum programban (amely szintén bilaterális) részt vevő nemzetközi hallgatókat egy másik, jóval nagyobb csoportba sorolni.

A negyedik csoportba tartozó hallgatók kapcsán a nemzetközi hallgatók számára biztosított idegen nyelvű képzésekre vonatkozó felvételi követelményeket és a képzésben való részvétel valamennyi további feltételét az egyes felsőoktatási intézmények határozzák meg (nincs központi szabályozás).

Az önköltséges hallgatók bevonása tekintetében a felsőoktatási intézmények nagy hangsúlyt fektetnek az alábbi képzési területekre: általános orvoscépzés, fogorvoscépzés, gyógyszerészképzés. Ennek az oka, hogy az orvostudományi képzést nyújtó magyar felsőoktatási intézmények nagy presztízssűek és Magyarországon kívül is egy jó karrierkezdést tesznek lehetővé. A nemzetközi hallgatók jelenléte a magyar orvoscépzést biztosító intézményekben hosszú múltra tekint vissza és több ország már hagyományos kibocsátó országgá vált, többek között Irán, Dél-Korea, Izrael és Kína.

Ezen hallgatók stratégiájává vált, hogy tanulmányaikat részben vagy egészben Magyarországon végezzék el, annak érdekében, hogy csökkentsék képzésük költségét vagy/és megtapasztálják az Európai Unióban való életet.

Az elmúlt időszakban más képzési területeken is intenzívebb lett a hallgatók bevonása, többek között a természettudományok, a társadalomtudományok, a képzőművészeti képzések és az információs és kommunikációs technológiák terén.

K2. Folyik-e jelenleg vagy folyt-e a közlemúltban (pl. az elmúlt egy évben) közéleti vita a tagállamban a nemzetközi hallgatókról (pl. a Parlamentben, a médiában, stb.)?

- Igen, van közéleti vita nemzeti szinten.
- Nem, nincs számottevő közéleti vita nemzeti szinten

K3. Mi a struktúrája és a működése a felsőoktatási rendszernek a tagállamban? Kérjük fejtse ki az alábbiakat:

K3a. Vannak e specifikus **állami entitások** nemzeti szinten, amelyek feladatot látnak el a nemzetközi hallgatók és tanulmányaik tekintetében? Mik a kompetenciáik? Milyen szerepet játszanak a hallgatók jelentkezésénél/felügyeleténél?

Kérem, fejtse ki:

A felsőoktatásért felelős Emberi Erőforrások Minisztériuma kompetenciájába tartoznak a nemzetközi hallgatók és tanulmányaik.

Az alábbi, az Emberi Erőforrások Minisztériuma felügyelete alá tartozó intézmények speciális szerepet töltenek be:

A Tempus Közalapítvány felel az oktatás és képzések, illetve uniós ügyek terén a nemzetközi együttműködési programok és speciális projektek menedzseléséért. A Stipendium Hungaricum programot is a Közalapítvány kezeli. A program keretében ugyanakkor a részt vevő felsőoktatási intézmények értékelik az ösztöndíjra jelentkezőket teljesítményi alapon, míg a Közalapítvány feladata a jelentkezési eljárás felügyelete és a felvett jelentkezők az egyes felsőoktatási intézményekbe és képzési programba való allokálásának véglegesítése.

A képesítések elismerését központi szinten az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központja (MEIK) végzi.

Azon nemzetközi hallgatók tekintetében, akik saját döntésük alapján nyernek felvételt és vesznek részt az általuk választott intézmény programjában és annak költségét saját maguk finanszírozzák, a felvétel feltételeit az egyes felsőoktatási intézmények határozzák meg.

K3b. A migrációs hatóságok együttműködnek a felsőoktatási intézményekkel? Ha igen, ez milyen módon történik? Van- intézményesített együttműködés?

- Igen, a migrációs hatóságok együttműködnek a felsőoktatási intézményekkel
- Nem, nincs együttműködés.

Ha igennel válaszolt, kérem fejtse ki az együttműködés módját:

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal már megállapodott a leginkább érintett felsőoktatási intézményekkel a gyors, megfelelő és hatékony együttműködés érdekében. A megállapodásokon túl, amikor egy új, hallgatókat is érintő jogszabály lép életbe, a Hivatal ad hoc egyeztetéseket is folytat minden felsőoktatási intézménnyel, hogy tájékoztassa őket annak releváns részeiről, valamint segítse feladataik ellátását. A Hivatal emellett különleges ügyfélfogadást is tart az egyes felsőoktatási intézmények területén, hogy átadja a hallgatók számára kibocsátott tartózkodási engedélyeket.

K3c. Alkalmazásra került-e a jóváhagyási eljárás¹ a tagállamában az állami/magán felsőoktatási intézmények számára a nemzetközi hallgatók fogadása céljából? Ha igen, a nemzetközi hallgatók csupán ezen felsőoktatási intézményekben folytathatnak tanulmányokat?

- Igen.
- Nem.

Magyarország nem alkalmazza az opcionális eljárás rendelkezéseit.

K3d. A felsőoktatás államilag finanszírozott a harmadik országbeli állampolgárok számára a tagállamában?

- Igen, a felsőoktatás államilag finanszírozott a harmadik országbeli állampolgárok számára.
- Nem, a felsőoktatás nem államilag finanszírozott a harmadik országbeli állampolgárok számára.
- Egyéb:

Kérem fejtse ki:

Általánosságban a felsőoktatás nem államilag finanszírozott a harmadik országbeli állampolgárok számára. Az alábbiak a kivételek:

Magyar nemzetiségű hallgatók (állampolgárságtól függetlenül) jogosultak ugyanazon állami ösztöndíjakra és egyéb jogosultságokra mint a magyar állampolgársággal rendelkező (vagy EU/EGT állampolgár) hallgatók.

Az említett ösztöndíjprogramokban (Stipendium Hungaricum, CEEPUS) részt vevő nemzetközi hallgatók szintén államilag vannak finanszírozva.

---

¹ Hallgatók és Diákok irányelv 15. cikke

2. rész: Intézkedések és ösztönzők a nemzetközi hallgatók **bevonására**

2.1 Belépési feltételek nemzetközi hallgatók számára

K4a. Mik a minden nemzetközi hallgatóra vonatkozó, a bevándorlási hatóságok által meghatározott közös **belépési feltételek** a tagállam területén való tartózkodáshoz?

Kérem, fejtse ki:

Felvételi igazolás, megélhetés igazolása, megfelelő nyelvismeret, magyarországi lakcím

Az alábbi (K4b-K4i) **belépési feltételeket** megköveteli-e a tagállama?

K4b. A felsőoktatási intézmény **felvételi igazolása** szükséges-e a tagállamában a vízum/tartózkodási engedély megszerzéséhez?²

Igen.

No.

Ha igen, kérem, fejtse ki:

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 60. cikkének 1 bekezdése szerint, a hallgató a felvételt a képzést végző oktatási intézmény felvételi igazolásával, tanulói vagy hallgatói jogviszonyt igazoló okirattal vagy más hitelt érdemlő módon igazolhatja.

K4c. Hogyan van szabályozva a külföldi felsőoktatási végzettségek **tudományos elismerése** a tagállamában? Centralizáltan vagy az egyes felsőoktatási intézmények által történik?

A végzettségek elismerése központilag történik.

A végzettségek elismerése az egyes felsőoktatási intézmények által történik.

Egyéb.

Kérem, fejtse ki:

Egy felsőoktatási intézmény képzési programjába (MA/MSc vagy PhD) való beiratkozás tekintetében az elismerési eljárás teljes mértékben az érintett felsőoktatási intézmény által történik.

Minden egyéb cél tekintetében, beleértve a képesítés szerinti tevékenység végzését, az elismerést (mind a végzettség szintjét és a végzettség elismerését) központilag az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központja (MEIK) végzi.

K4d. Mik a harmadik országbeli állampolgárok által fizetett tandíjak szintjei a tagállamában? ³
Amennyiben alkalmazandó, különböztesse meg a képzési szinteket (ISCED 5-8)

- Ha lehetséges, itt adja meg az éves tandíjak mértékét euróban/nemzeti valutában:

A tandíjak mértéke a képzési programok és intézmények szerint eltérő. A tandíjak mértéke elsősorban az oktatás költségétől függ. Átlalánosságban az alábbiak a legdrágább tanulmányi programok, amelyekben a nemzetközi hallgatók részt vesznek: általános orvos képzés, fogorvosképzés, gyógyszerészet, állatorvos képzés.

Példák (Teljes tandíj a 2018/2019-as tanévben):

² Hallgatók és Kutatók irányelv 11 (1). cikke

³ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 11 (1) (b). cikkét.

Általános orvos angolul (MD)**Semmelweis Egyetem - USD 9 100 (EUR 7 980, HUF 2 555 000) / szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - USD 8 375 (EUR 7 345, HUF 2 350 000) / szemeszter****Debreceni Egyetem - USD 8 450 (EUR 7 410, HUF 2 371 000) / szemeszter****Fogorvos****Semmelweis Egyetem - USD 9 100 (EUR 7 980, HUF 2 555 000) / szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - USD 8 675 (EUR 7 610, HUF 2 435 000) / szemeszter****Debreceni Egyetem - USD 8 000 (EUR 7 022, HUF 2 247 000) / szemeszter****Állatorvos képzés****Állatorvostudományi Egyetem - EUR 5 490 (HUF 1 750 000) / szemeszter****Informatikus Bsc****Ötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) EUR 3000 (HUF 960 000)/ szemeszter****Debreceni Egyetem EUR 3000 (HUF 960 000) / szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - EUR 2,500 (HUF 800 000) / szemeszter****Informatikus MSC****Ötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) EUR 3000 (HUF 960 000)/ szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - EUR 3 800 (HUF 1 216 000) / szemeszter****Debreceni Egyetem EUR 3500 (HUF 1 120 000) / szemeszter****Fizika (BSC)****Pécsi Tudományegyetem - EUR 2,500 (HUF 800 000) / szemeszter****Debreceni Egyetem EUR 3000 (HUF 960 000) / szemeszter****Fizika (MSC)****Pécsi Tudományegyetem - EUR 4,000 (HUF1 228 000) / szemeszter****Debreceni Egyetem - EUR 3000 (HUF 960 000) / szemeszter****Nemzetközi tanulmányok (BA)****Budapesti Corvinus Egyetem - EUR 1,600 (HUF 512 000) / szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - EUR 1,850 (HUF 592 000) / szemeszter****Nemzetközi tanulmányok (MA)****Budapesti Corvinus Egyetem - EUR 1,700 (HUF 544 000) / szemeszter****Pécsi Tudományegyetem - EUR 2000 (HUF 640 000) / szemeszter**

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

- A harmadik országbeli hallgatók tandíjának szintjét központilag határozzák meg vagy arról az egyes felsőoktatási intézmények döntenek?

A tandíjakat a felsőoktatási intézmények önállóan határozzák meg.

Kérjük fejtse ki:

- A felvétel igazolása belépési feltétel?

Igen.

Nem.

- Van e felső korlátja a tandíjaknak a tagállamában?

Igen.

Nem.

- A tandíjak mértéke megegyezik a nemzetközi hallgatók és a hazai hallgatók tekintetében? Ha nem, mi a különbség?

Igen.

Nem.

Ha nemmel válaszolt, kérem fejtse ki:

A tandíj mértéke a nemzetközi hallgató státuszától függ. Magyar nemzetiségű hallgatól ugyanolyan feltételek mellett jelentkezhetnek és vehetnek részt felsőoktatási képzésekben mint a magyar állampolgárok (állampolgárságtól függetlenül). A Stipendium Hungaricum programban tanuló nemzetközi hallgatók bilaterális egyezmények alapján mentesülnek a tandíj alól, csakúgy mint a más bilaterális megállapodások alapján érkező hallgatók. Az önköltséges hallgatók esetén a tandíjat az érintett felsőoktatási intézmények határozzák meg.

- Egyes csoportjai a nemzetközi hallgatóknak mentesülnek a tandíj alól? Mik ezek a csoportok?

Igen.

Nem.

Magyar nemzetiségű, magyar állampolgársággal nem rendelkező hallgatók felvételt nyerhetnek államilag finanszírozott vagy önköltséges képzésekre. A Stipendium Hungaricum ösztöndíjasai (és más programoké) mentesülnek a tandíj alól.

K4e. Mi az **adminisztratív költségek** mértéke a tagállamban tanulmányokat folytató harmadik országbeli állampolgárok számára? Fejtse ki, milyen típusai vannak ezen költségeknek?

Minden felsőoktatási intézmény önállóan dönt az adminisztratív költségek mértékéről is. Általában az intézmények egy alkalommal számítanak fel egy jelentkezési vagy felvételi költséget ((EUR 100 – 200) az első szemeszter előtt, továbbá minden egyes szemeszter tekintetében regisztrációs díjat (EUR 60-300) szednek be.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

K4f. A nemzetközi hallgatóknak bizonyítaniuk kell-e megfelelő szintű nyelvtudásukat a képzés nyelve tekintetében?⁴ Ha igen, mi a kívánt színvonal? Kell-e a hallgatóknak tárgyi bizonyítékot adniuk? (pl. TOEFL teszt)

- Igen, megfelelő szintű nyelvtudás bizonyítása van megkövetelve általánosságban.
- A nyelvtudást bizonyos képzéseknél kell bizonyítani.
- Nem, nincs megkövetelve a megfelelő szintű nyelvtudás bizonyítása.

Nyelvvizsga bizonyítvány nem feltétlenül szükséges mint egyértelmű bizonyíték, mivel a megfelelő nyelvi képességet a felvételi eljárás során ellenőrzik. Azonban a nyelvvizsga bizonyítványok és angol nyelven végzett felsőfokú végzettségek is igazolásként szolgálhatnak.

A legtöbb képzés meghatároz egy minimális nyelvtudást a hallgatók számára, ami a tanulmányaik megkezdéséhez szükséges (általában B2 szint – ELTS minimum 5.5, TOEFL minimum 66 pont). Ugyanakkor a felsőoktatási intézmények egyben előkészítő képzéseket is tartanak azon jelentkezők számára, akik nem teljesítik ezen követelményeket. Amennyiben teljesítik ezen képzéseket, megkezdhetik tanulmányaikat.

- A hallgatónak tárgyi bizonyítékot kell adnia
- Igen, a hallgatónak tárgyi bizonyítékot kell adnia
- A hallgatónak tárgyi bizonyítékot kell adnia bizonyos képzések esetén.
- Nem.

K4g. A nemzetközi hallgatók automatikusan jogosultak **egészségbiztosításra**?⁵

- Igen, a hallgatók automatikusan jogosultak egészségbiztosításra
- Nem, a hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek egészségbiztosítással.

Kérem fejtse ki:

A vonatkozó magyar jogszabály (1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosításról, 16. cikk és 16/A cikk) szerint az egészségbiztosításra csupán azon külföldi állampolgárok jogosultak, akik nemzetközi szerződés által adományozott ösztöndíj alapján létesített, a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében államilag támogatott, vagy magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzési formában hallgatói jogviszonyban állnak.

Azon nem magyar hallgatók, akik nem felelnek meg a feltételeknek csak akkor lehetnek jogosultak egészségbiztosításra, ha megállapodást kötnek a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel.

A hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy az egészségügyi ellátások teljes körére biztosítottak minősülnek vagy egészségügyi ellátásuk költségeit a rendelkezésre álló anyagi fedezetből biztosítani tudják.

K4h. Létezik-e egy előre meghatározott szintje az elégséges anyagi forrásoknak a nemzetközi hallgatók tekintetében tagállami szinten?⁶ Ha igen, mi ezen elégséges anyagi források szintje és milyen források fogadhatóak el?

- Igen
- Nem.

– Mi az elégséges szintje az anyagi forrásoknak és milyen dokumentumokkal lehet azt bizonyítani?

Kérem, fejtse ki:

⁴ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 11 (1) (c). cikkét.

⁵ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 7(1)(c) és 11(2) cikkeit.

⁶ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 7(1)(e), 7(3) and 11(1)(d) cikkeit.

Magyarország nem alkalmazza az irányelv 7(3) cikkének opcionális rendelkezését, így nem határoz meg szinteket.

A harmadik országbeli állampolgár elégséges anyagi forrással rendelkezik megélhetése biztosításához, ha ő maga vagy részére családtagja a rendelkezésére álló jogszerűen megszerzett jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja.

– *Milyen forrástípusokat fogad el a tagállama?*

- Banki igazolás.
- Harmadik személy garanciája
- Egyéb

K4i. Egyéb belépési feltételek

Ha alkalmazandó, kérem ismertesse a további, a tagállamba tartózkodási célból való belépésre vonatkozó feltételeket.

Kérem fejtse ki:

A tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedélyt kérelmezőknek az eljárás során valós Magyarországi lakcímadatot kell bejelenteni szálláshelyként a kérelemnyomtatványon.

2.2 Speciális ösztönzők a nemzetközi hallgatók bevonására

K5. Kérem jelezze hogy az említett ösztönzők közül (K5a-K5i) melyeket alkalmazza a tagállama és röviden jellemezze őket (központilag vagy a felsőoktatási intézmények hajtják végre)

K5a. Folytat-e a tagállama **promóciós tevékenységeket** és információs kampányokat a hallgatók származási országaiban?

- Igen, központi szinten.
- Igen, a felsőoktatási intézmények által.
- Igen, egyéb (oktatási) intézmények
- Nem.

Számos program biztosít nemzetközi mobilitást Magyarországra. A jól ismert Erasmus+ programon kívül a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram és a Campus Mundi program szintén a nemzetközi hallgatók számának növelését célozza Magyarországon.

A Stipendium Hungaricum program ösztöndíjat biztosít a részt vevő országokból érkező hallgatók számára, így számos jelentkezőt vonz. Emellett tapasztalható, hogy az önköltséges hallgatók száma is emelkedik (a Stipendium Hungaricum programban részt vevő országokból is).

A Campus Mundi program két fő részből áll. Ezek a következők: ösztöndíjak magyar hallgatók számára külföldi tanulmányok/ösztöndíjak folytatására szerte a világban és a magyar felsőoktatás fejlesztése valamint a magyar felsőoktatás jó hírének terjesztése. A felsőoktatás fejlesztésével több és több nemzetközi hallgató választja a magyar felsőoktatási intézményeket tanulmányaik folytatására.

A promóciós tevékenységek a két program (Stipendium Hungaricum, Campus Mundi) tekintetében szinergiában történnek. A promóció része a Facebook-on való hirdetés, támogatott cikkek megjelentetése, valamint egyetemi kiállítások, konferenciák, látogatások és fórumok szervezése az egyes országokban.

A felsőoktatási intézmények önállóan is végeznek promóciós tevékenységet. Ebben különösen az orvostudományi képzést nyújtó egyetemek aktívak, amelyek rendszeresen részt vesznek különböző országokban (India, Egyesült Arab Emírségek, Malajzia, Myanmar) tartott egyetemi vásárokon.

K5b. Elérhetőek ösztöndíjak vagy más támogatások?

- Igen, állami/regionális hatóságok által biztosítottak
- Igen, a felsőoktatási intézmények biztosítják
- Igen, magánintézmények biztosítják.
- Nem.

Államilag biztosított:

Stipendium Hungaricum Ösztöndíjprogram – az ösztöndíj ideje alatt (teljes képzés vagy részképzés)

Tandíjmentesség

mentesség a tandíj fizetése alól

Havi ösztöndíj

alapszakos, mester, egyéb vagy osztatlan képzés: havi HUF 40 460 (kb EUR 130) hozzájárulás a magyarországi megélhetéshez, az év 12 hónapjában, a tanulmányok befejezéséig

doktorandusz képzés: a hatályos magyar jogszabályok szerint az ösztöndíj a tanulmányok első felében (első négy szemeszter HUF 140 000 (kb EUR 450) és HUF 180 000 (kb EUR 580) a második felében (további négy szemeszter) – az év 12 hónapjában, a tanulmányok befejezéséig

Lakhatási támogatás

ingyenes kollégiumi férőhely vagy havi HUF 40 000 hozzájárulás a lakhatási költségekhez az ösztöndíj teljes időtartama alatt.

Megjegyzendő, hogy ha a hallgató nem a kollégiumban lakik, akkor a havi HUF 40 000 lakhatási hozzájárulás a nagyobb városokban, különösen a fővárosban nem fedezi a lakhatás teljes költségét.

Egészségbiztosítás

Társadalombiztosítási ellátások a vonatkozó magyar jognak megfelelően (1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosításról) és kiegészítő egészségügyi biztosítás évi HUF 65 000 (kb EUR 205) költségig

Felsőoktatási intézmények által biztosított:

A felsőoktatási intézmények általában biztosítják ösztöndíjakat a kimagaslóan teljesítő hallgatóik részére, tekintet nélkül állampolgárságukra. Ezen ösztöndíjak visszatérítik egy vagy több szemeszter tandíjköltségét és egyéb pénzügyi támogatást is magukba foglalhatnak.

Magánintézmények által biztosított:

Például a TATA vállalat ösztöndíjat biztosít egy ,a Budapesti Metropolitan Egyetem Nemzetközi gazdálkodás BA szakán tanuló hallgatónak minden egyes szemeszterben.

K5c. Elérhetőek-e más pénzügyi ösztöndíjak vagy támogatások is (pl. hitelek, adókedvezmények)?

- Igen, államilag biztosított.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

- Igen, felsőoktatási intézmények által biztosított
- Igen, magáncégek által biztosított.
- Nem.

Minden magyarországi felsőoktatási intézményben nappali képzést folytató hallgató jogosult magyar diákigazolványra. A diákigazolvánnyal rendelkezők számos kedvezményre jogosultak, beleértve az 50% vagy afeletti kedvezményt a havi tömegközlekedési bérlet, busz- és vonatjegyek vagy az állami könyvtárakban való tagság vonatkozásában.

A felsőoktatási intézmények további pénzügyi támogatást is nyújthatnak a hallgatóknak.

K5d. Vannak-e ösztönzők a családgyesítés tekintetében?

- Van-e a nemzetközi hallgatók családtagjainak hozzáférése a családgyesítéshez a tagállamában?

- Igen.
- Nem.

- Ha igen, joguk van a családtagoknak a tagállamban való munkavállaláshoz?

- Igen.
- Nem.
- Egyéb

A családi együttélés biztosítása célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt is létesíteni kíván, az eljáró hatóság összevont kérelmezési eljárás keretében bírálja el.

K5e. Biztosított-e bármiféle támogatás a nemzetközi hallgatók **házastársai vagy más családtagjai** számára a tagállamában? (tanácsadás a munkavállaláshoz, tanulmányok folytatásához, önkéntes munka vállalásához, társadalmi hálózat építése, gyermek beiskolázásának segítése)?

- Igen, a házastársaknak való támogatás biztosított.
- Igen, a gyermekeknek való támogatás biztosított.
- Igen, a más családtagoknak való támogatás biztosított.
- Nem.

Q5f. Vannak-e angol nyelvű vagy a hivatalos nyelvtől eltérő nyelvű képzések?

- Igen.
- Nem.

Ha a válasz igen, kérem, fejtse ki:

Mivel a nemzetközi hallgatók többsége (leszámítva állampolgársággal nem rendelkező magyarokat) nem beszél az ország hivatalos nyelvét, így általában az angolul elérhető képzési programokra jelentkeznek.

A magyar felsőoktatás nemzetköziesedése következtében egyre több képzési program érhető el angol nyelven. Orvostudományi képzést nyújtó intézmények általában német nyelvű képzéseket is indítanak.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

K5g. Vannak-e állami ösztönzők a felsőoktatási intézmények számára idegen nyelvű képzések indítására?

- Igen.
 Nem.

A Stipendium Hungaricum Ösztöndíjprogram nagyban hozzájárul a magyar felsőoktatás fejlesztéséhez. A részt vevő intézményeknek – az ösztöndíjasok fogadásához – idegen nyelvű képzési programokat kell kialakítaniuk.

Ennek megfelelően, a felsőoktatási intézmények arra vannak készítetve, hogy a több nemzetközi hallgató fogadása érdekében minél több angol nyelvű képzési programot indítsanak.

K5h. Van-e lehetőség a vízumok/tartózkodási engedélyek **gyorsított kérelmezésére?**

- Igen.
 Nem.

K5i. Vannak más ösztönzők az említetteken kívül?

Nem

2.3 A nemzetközi hallgatók fogadása: előkészítés, érkezés, lakhatás

K6a. Milyen típusú dokumentum kerül kibocsátásra (hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély)?

Válassza ki a vonatkozó válaszokat:

- hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum a harmadik országban
 Tartózkodási engedély (kérjük térjen ki annak jellegére)

Tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedély

A felsőoktatási intézmény neve rögzítve van a dokumentumon.

A tanulmányok folytatása céljából kiállított tartózkodási engedély érvényességi ideje

- **legalább egy év,**
- **ha a képzés rövidebb, mint egy év, akkor a képzés időtartamához igazodik,**
- **alkalmanként legalább egy, legfeljebb két évvel meghosszabbítható.**

Egyéb:

- Ha a tagállama tartózkodási engedélyt bocsát ki, ez a tagállam vagy a harmadik ország területén történik?

- : A tartózkodási engedélyt a harmadik ország területén bocsátják ki
 A tartózkodási engedélyt a tagállam területén bocsátják ki.

A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet - törvényben foglalt kivétellel - annál a konzuli tisztviselőnél vagy tartózkodási engedély iránti kérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell benyújtani, amely a kérelmező állandó vagy szokásos tartózkodási helye, illetve állampolgársága szerinti országban működik. A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadását a harmadik országbeli állampolgár a beutazást megelőzően - erre irányuló külön kérelem előterjesztése nélkül - tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmében kérheti.

Ha a regionális igazgatóság a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelemnek helyt ad, egyidejűleg a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadását is engedélyezi, és erről értesíti a konzuli tisztviselőt. A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízumot - a

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

regionális igazgatóság döntése alapján - a konzuli tisztviselő adja ki. A tartózkodási engedély átvételére jogosító D vízum egyszeri beutazásra és 30 nap tartózkodásra jogosítja a harmadik országbeli állampolgárt, így javasolt, hogy a kérelmezők Magyarországra történő beutazásukat követően minél hamarabb jelenjenek meg a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal jövőbeni szálláshelyük szerinti illetékes regionális igazgatóságán, a tartózkodási engedély átvétele és a magyarországi szálláshely bejelentése céljából.

K6b. Mi az elbírálási ideje a harmadik országbeli állampolgárok vízum/tartózkodási engedélyre vonatkozó kérelmeinek a tagállamában (minimum, maximum, átlag)?

Kérem, fejtse ki:

A regionális igazgatóság a tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedély iránti kérelmet 15 napon belül bírálja el. Mindazonáltal az eljárás alatt a bevándorlási hatóság további dokumentumok benyújtását kérheti a kötelezően kértektől, bizonyos az ügyre vonatkozó tények megállapítására, emellett további eljárási intézkedéseket is tehet. Az adminisztratív időkeretbe nem tartozik bele a hiánypótlásról való értesítésről tájékoztatás és a megküldött hiánypótlás beérkezése között eltelt idő.

K6c. Mik a tartózkodási engedély meghosszabbításának fő feltételei a nemzetközi hallgatók tekintetében (bizonyítania kell-e a hallgatónak a képzésben való részvételét vagy mérlik tanulmányi előrehaladását)?

Kérem, fejtse ki:

Hosszabbítás esetén csatolni kell az oktatási intézmény által kiállított igazolást a tanulmányi előrehaladásáról. Az igazolásnak tartalmaznia kell, hogy az adott felsőoktatási képzés – a jogszabályok, valamint a képzési és kimeneti követelmények alapján – hány féléves, a külföldi hány aktív félévvel rendelkezik az adott képzésen, és melyek ezek a félévek. A fenti igazolást az oktatási intézmény által kiállított hallgatói jogviszony igazolás is tartalmazhatja.

A kérelmező a tanulmányi előrehaladásának ellenőrzésére az idegenrendészeti hatóság megkeresheti a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet. A megkeresett szerv tájékoztatást nyújt arról, hogy a harmadik országbeli állampolgár a tanulmányaiban hol tart.

K7 Kérem, jelezze mely fogadó intézkedések elérhetőek a tagállamokban a listázottak (K7a-K7e) közül. Jelezze mely intézmények felelősek ezekért az intézkedésekért.

K7a. Biztosított-e **belépési és orientációs támogatás** a tagállamában (segítség bankszámla nyitáshoz, egészségbiztosítás igényléséhez)?

Igen, államilag szervezett támogatás biztosított.

Igen, a felsőoktatási intézmények biztosítják.

Nem.

Ha igennel válaszolt, kérem, fejtse ki a támogatás jellegét:

A felsőoktatási intézmények a Stipendium Hungaricum programban való részvételükkel vállalták, hogy hallgatókat segítő szolgáltatásokat alakítanak ki, például biztosítják az ösztöndíjasok lakhatását vagy segítik őket a szálláskeresésben, illetve orientációs, vagy interkulturális segítő tevékenységeket végeznek.

Általában véve, a felsőoktatási intézmények egy mentori rendszert tartanak fenn, ami valamennyi nemzetközi hallgatónak támogatást nyújt. A mentorok segítenek a hallgatók különböző problémáinak (vízum, egészségbiztosítás, stb.)

K7b. Biztosított-e a tagállamában **a szálláskeresésben való segítség**?

Igen, a felsőoktatási intézmények biztosítják.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

- Igen, a egyéb intézmények biztosítják.
 Nem.

A felsőoktatási intézmények a Stipendium Hungaricum programban való részvételükkel vállalták, hogy hallgatókat segítő szolgáltatásokat alakítanak ki, például biztosítják az ösztöndíjasok lakhatását vagy segítik őket a szálláskeresésben, illetve orientációs, vagy interkulturális segítő tevékenységeket végeznek.

Általában véve, a felsőoktatási intézmények egy mentori rendszert tartanak fenn, ami valamennyi nemzetközi hallgatónak támogatást nyújt. A mentorok segítenek a hallgatók különböző problémáinak (vízum, egészségbiztosítás, stb.)

K7c. Elérhetőek-e előkészítő kurzusok (nyelvi, orientációs, multukulturális, interkulturális tájékoztató/diverzitás tárgyú kurzusok) a tagállamában?

- Igen, állami intézkedések által biztosítottak.
 Igen, a felsőoktatási intézmények biztosítják.
 Igen, más intézmények biztosítják.
 Nem

Ha a válasz igen, fejtse ki a kurzusok jellegét:

Nyelvi előkészítő kurzusok elérhetőek a felsőoktatási intézmények szervezésében. Ezek célja, hogy a nemzetközi hallgatónak megtanítsák a képzés nyelvét (magyar vagy angol) és a hallgatók középfokú B2 nyelvtudást szerezzenek. A kurzusok időtartama általában egy év.

K7d. Amennyiben alkalmazandó, ismertesse az eddig nem említett fogadó intézkedéseket.

Kérem, fejtse ki:

Nem alkalmazandó

2.4 A nemzetközi hallgatók jogai

K8. Munkavállalási jog

K8a. Hetente hány órát és évente hány hónapot dolgozhatnak a nemzetközi hallgatók?⁷

Kérem, fejtse ki:

A tanulmányi célú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár keresőtevékenységet szorgalmi időszakban hetente legfeljebb huszonnégy órában, szorgalmi időszakon kívül évente legfeljebb kilencven napon vagy hatvanhat munkanapon végezhet teljes munkaidőben.

K8b. Vannak-e korlátozások annak tekintetében, hogy milyen típusú/területen való munkát végezhetnek nemzetközi hallgatók?

- Igen, korlátozások állnak fent.
 Nem.

K8c. Kell-e előzetes engedélyt kérniük a hallgatóknak a munkavállaláshoz a nemzeti jog szerint?

- Igen, előzetes engedély szükséges.
 Nem.

⁷ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 24 cikkét.

K8d. Jogosultak-e a nemzetközi hallgatók önálló gazdasági vállalkozás végzésére?

- Igen, lehetséges az önálló vállalkozás.
 Nem.

Ha a válasz igen, kérem, fejtse ki a szabályozást:

Ha a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedéllyel, nem kell külön jövedelemszerzés, vagy munkavállalás céljából tartózkodási engedélyt beszereznie.

K9. Joguk van a hallgatóknak arra, hogy a tanulmányaikkal párhuzamosan dolgozzanak vagy képzéseken vegyenek részt, illetve joguk van tanulmányaik ezen célokból való elhalasztására a tagállamában?

- Igen, halasztás lehetséges.
 Igen, a tanulmányokkal párhuzamos munkavégzés/képzés lehetséges.
 Nem

Ha igennel válaszolt, kérem, fejtse ki a szabályozást:

Ha a tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár többet szeretne dolgozni annál, mint azt az engedélye lehetővé tesz, akkor lehetősége van tartózkodási engedélyét kiegészíteni, például jövedelemszerzés célú engedéllyé összevont kérelemzési eljárás keretében. Mindazonáltal a harmadik országbeli állampolgárok továbbra is folytathatják tanulmányaikat, mégha közben rendelkeznek jövedelemszerzés célú tartózkodási engedéllyel is.

K10a. A hallgatóknak be kell fejezniük tanulmányaikat egy bizonyos maximális időkorláton belül?

- Igen.
 Nem.

K10b. Összhangban az (EU) 2016/801 irányelv 21 (3) cikkével),⁸ a tagállamok visszavonhatják a vízum/tartózkodási engedélyt, ha a hallgató nem ér el megfelelő előrehaladást a vonatkozó tanulmányaiban. Átültette a tagállama ezt a rendelkezést?

- Igen.
 Nem.

Ha igennel válaszolt, kérjem, fejtse ki, hogyan méri fel az előrehaladás hiányát a tagállama:

A tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedély meghosszabbítása céljából a kérelmezőnek be kell nyújtania a felsőoktatási intézmény igazolását tanulmányainak előrehaladásáról.

---

⁸ Lásd Hallgatók és Kutatók irányelv 21(2)(f) cikkét.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

A kérelmező a tanulmányi előrehaladásának ellenőrzésére az idegenrendészeti hatóság megkeresheti a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet. A megkeresett szerv tájékoztatást nyújt arról, hogy a harmadik országbeli állampolgár a tanulmányaiban hol tart.

K11. A nemzetközi hallgatóként tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedéllyel való rendelkezés **éveinek száma** számít-e a huzamos tartózkodási engedély vagy állampolgárság megszerzése tekintetében

Igen.

Nem

Ha igennel válaszolt, kérem, fejtse ki a szabályozást:

A tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedéllyel való rendelkezés időszakának fele számítható bele az EK letelepedési engedélyhez megkövetelt ötéves időszakhoz.

Külső, a nemzetközi hallgatók bevonását befolyásoló tényezők

K12. A rendelkezésre álló nemzeti források szerint (értékelések, újságcikkek, stb.) mik azok a **külső tényezők**, amik befolyásolják a nemzetközi hallgatók bevonását a tagállamában?

Felsőoktatási intézmények rangsorai

A tagállam egy bizonyos tudományterület gócpontja

A képzések nyelve

Kultúra

Társadalmi-gazdasági tényezők (a megélhetés költségei)

Egyéb (kérem, fejtse ki): **Stipendium Hungaricum program**

Információ nem elérhető

Kérem, fejtse ki:

A fő tényezők a nemzetközi hallgatók bevonásában a következők: a magyar felsőoktatás magas színvonala és a viszonylagosan (nyugat-európai országokhoz képest) alacsony tandíjak és megélhetési költségek.

Az angol nyelvű képzések elérhetősége szintén egy jelentős vonzó tényező, hiszen a magyar nyelvű képzések iránti érdeklődés korlátozott (főleg magyar nemzetiségűek).

A Stipendium Hungaricum program különösen vonzó a nemzetközi hallgatók számára, hiszen sokuknak ez az egyik a kevés lehetőség közül arra, hogy az Európai Unióban tanulmányokat folytassanak. (A túljelentkezés igen jelentős: a 2018/2019-es tanévre 5000 ösztöndíj került kiosztásra, miközben 28 338 jelentkezőt adtak be).

Természetesen bizonyos hallgatók azért választják Magyarországot, mert érdeklődnek az ország kultúrája vagy a magyar nyelv iránt.

2.5 Kihívások és jó gyakorlatok a nemzetközi hallgatók bevonásában

K13. Mik a **megfigyelt fő kihívások és jó gyakorlatok** a tagállamában a nemzetközi hallgatók bevonása tekintetében? Kik számára minősülnek ezek kihívásnak/jó gyakorlatnak (felsőoktatási intézmény, tagállam, hallgató, stb.)? Az egyes kihívások/jó gyakorlatok kapcsán indokolja, hogy miért minősülnek kihívásnak/jó gyakorlatnak és hogy milyen szakértői/felmérés/értékelés/beszámoló/interjú inputon alapul a megállapítás.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

a) Kihívások:

Kérem, fejtse ki:

A nemzetközi hallgatók bevonása kapcsán a legnagyobb kihívás a szakpolitika sikeréből fakad. Mivel a nemzetközi hallgatók száma gyorsan nő, a felsőoktatási intézményeknek is gyorsan kell adaptálódniuk a változásokhoz. A nemzetközi hallgatók jelenléte komoly terhet rak az egyetemek infrastruktúrájára (előadótermek, kollégiumok, felszerelés, egyéb szolgáltatások). A kihívás megoldása érdekében Magyarország Kormánya és a felsőoktatási intézmények számos projektet indítottak el a felsőoktatási infrastruktúra felújítása és továbbfejlesztése érdekében. (A meglévő kollégiumok felújítása és új kollégiumok építése céljából a Magyar Kormány HUF 193 000 000 000 (EUR 600 000 000) összeget költ el 2023-ig. (Forrás: felsőoktatási szakértők)

Egy másik fontos jelenség az albérleti költségek jelentős megnövekedése a vidéki egyetemi városokban. Ezen jelenséghez, egy bizonyos mértékig, az általában magasabb elvárásokkal rendelkező nemzetközi hallgatók igényei is hozzájárultak. Ezen hátrányt leszámítva, ugyanakkor, a nemzetközi hallgatók jelenléte jelentős jövedelemforrást jelent az egyetemi városok (különösen Debrecen, Pécs és Szeged) számára és segíti általános gazdasági fejlődésüket (kis- és középvállalkozások új szolgáltatásokat hoznak létre).

(Forrás: A Debreceni Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem közös tanulmánya, 2017. <https://librarius.hu/2017/03/17/ennyit-koltenek-a-kulfoldi-diakok-szegeden-debrecenben-es-pecsett/>)

b) Jó gyakorlatok:

Kérem, fejtse ki:

Mint jó gyakorlatot, a Stipendium Hungaricum Ösztöndíjprogramot kell kiemelni. A program nagyban hozzájárul a magyar felsőoktatás fejlődéséhez. A programban részt vevő felsőoktatási intézmények által kialakított új tanulmányi programoknak és szolgáltatásoknak köszönhetően az önköltséges nemzetközi hallgatók száma is növekszik.

(Forrás: felsőoktatási szakértők)

Másik jó gyakorlatként meg kell említeni, hogy a jövőbeni nemzetközi hallgatók hozzáférnek a szükséges információhoz az Interneten. Az ösztöndíjakról (Stipendium Hungaricum) való angol nyelvű információ naprakész és pontos.

A felsőoktatási intézmények is megfelelő információt nyújtanak angol nyelvű képzéseikről, továbbá a felvételhez kapcsolódó feltételekről és feladatokról (vízum, egészségbiztosítás), valamint a megélhetés költségeiről.

(Forrás: felsőoktatási szakértők)

3. rész Intézkedések és ösztönzők a nemzetközi végzett hallgatók megtartására

3.1. Intézkedések és ösztönzők a nemzetközi végzett hallgatók megtartására

K14. Intézkedések és ösztönzők a nemzetközi végzett hallgatók megtartására a tagállamban.

K14a. Mik a nemzeti munkaerőpiachoz/önálló vállalkozáshoz/start-up vagy spin-off tevékenységhez/kutatási projekthez való **hozzáférés feltételei a tanulmányok után?**

Kérem, röviden fejtse ki a feltételeket:

Álláskeresési vagy vállalkozásindítási célú tartózkodási engedély bocsátható ki azon harmadik országbeli állampolgár számára, aki tanulmányok folytatása célú érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik és bizonyítani tudja tanulmányai sikeres befejezését.

- Milyen időtartamra engedélyezi a tagállam a hallgatóknak, hogy tanulmányai után álláskeresés vagy vállalkozás céljából a területén maradhassanak.⁹ Mi történik ez után az időszak után?

Ezen hallgatók 9 hónapig maradhatnak a területen a tevékenységek folytatására. Ez a fajta tartózkodási engedély nem hosszabbítható meg, de felváltható egy másik fajta engedéllyel.

- A tagállama tart érvényben bármiféle munkaerőpiaci területi korlátozást a nemzetközi hallgatók álláskeresése vagy vállalkozásindítása tekintetében?

Igen.

Nem.

- Kell-e a nemzetközi hallgatóknak egy minimális szintű felsőfokú képzettséggel rendelkezniük ahhoz, hogy tanulmányaik után álláskeresést folytassanak vagy vállalkozást indítsanak?¹⁰

Igen.

Nem.

K14b. Van-e bármi más szakpolitikai intézkedés vagy ösztönző a nemzetközi hallgatók megtartása céljából?

A munkavállaláshoz/tartózkodási engedélyhez szükséges fizetési küszöb csökkentett.

Korlátlan hozzáférés a munkaerőpiachoz.

Egyéb ösztönző(k).

Nem.

K15. A felsőoktatási intézmények vagy a magánszektor támogatja-e a hallgatókat tanulmányaik befejezése után? (speciális- vagy hiányszakmákban, tanácsadás, szerződéskötés egy céggel a tanulmányok befejezése után). Vegye figyelembe a regionális szintű kezdeményezéseket is.

Igen, a felsőoktatási intézmények.

Igen, a magánszektor.

Egyéb.

Nem.

Ha a válasz igen, kérem, mutassa be 1-2 példán keresztül.

A legtöbb egyetem állásbörzét szervez, ahol a végzett és tanulmányaikat folytató hallgatók találkozhatnak számos munkavállalót kereső (nemzetközi) cég és vállalat képviselőjével. Mivel a nemzetközi vállalatoknál való munkavállalás Magyarországon gyakran nem igényli a magyar nyelv tudását, így a nemzetközi hallgatóknak valós esélyük van egy megfelelő állás megtalálásához ezeken a börzéken.

⁹ Lásd a Hallgatók és Kutatók irányelv 25 (1) cikkét.

¹⁰ Lásd a Hallgatók és Kutatók irányelv 25 (2) cikkét.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

Az egyetemek továbbá tanácsadást is nyújtanak hallgatóik, így nemzetközi hallgatóik számára. Ennek keretében felkészítik a hallgatókat az állásinterjúkra, önéletrajz készítésére, stb.

K16. A kormánya vagy/és a felsőoktatási intézmények végrehajtanak-e bármiféle stratégiát annak érdekében, hogy arra bátorítsák a már végzett (a tagállam területéről már távozott nemzetközi alumni) hallgatókat, hogy kapcsolatot alakítsanak ki/tartsanak fenn a nemzeti munkaerőpiaccal?

Igen, a felsőoktatási intézmények hajtják végre.

Igen, a kormány hajtja végre.

Nem.

Ha a válasz igen, kérem, fejtse ki a stratégia fő elemeit:

A Fokozatváltás a felsőoktatásban stratégiának megfelelően - amelynek az egyik célja a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése – az Alumni Hungary program célja, hogy kapcsolatot alakítson ki vagy tartson fenn a magyarországi felsőoktatási intézményekben teljes vagy rész képzésen végzett nemzetközi hallgatókkal azon célból, hogy erősítsék szakmai, tudományos, gazdasági és politikai kapcsolatokat a származási országokkal. A programot működtető Tempus Közalapítvány kutatást indít (a Campus Mundi projekt keretében) a Magyarországon végzett nemzetközi hallgatók karrierútjának nyomonkövetése céljából.

Emellett a felsőoktatási intézmények is alumni hálózatokat tartanak fent intézményi és kari szinten is.

3.2 Kihívások és jó gyakorlatok a nemzetközi hallgatók megtartása tekintetében

K17. Mik a fő (a) **kihívások** és (b) **jó gyakorlatok** a tagállamában a nemzetközi hallgatók megtartása tekintetében? Kik számára minősülnek ezek kihívásnak/jó gyakorlatnak (felsőoktatási intézmény, tagállam, hallgató, stb.)? Az egyes kihívások/jó gyakorlatok kapcsán indokolja, hogy miért minősülnek kihívásnak/jó gyakorlatnak és hogy milyen szakértői/felmérés/értékelés/beszámoló/interjú inputon alapul a megállapítás?

Mivel a nemzetközi hallgatók megtartása nem szakpolitikai cél Magyarország számára, nem lehet itt kihívásokat vagy jó gyakorlatokat megemlíteni.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a felmérések és jelentések szerint a nemzetközi hallgatók általánosságban azon célból érkeznek Magyarországra, hogy tanulmányaik befejezése után hazatérjenek vagy egy másik országba távozzanak. Ezek a tervek ritkán változnak tartózkodásuk alatt, ami a következő okokkal magyarázható: a nemzetközi hallgatók többnyire nem szereznek elégséges magyar nyelvtudást, ami korlátozza társadalmi kapcsolataik elmélyítését; a magyarországi fizetések szintje nem elég vonzó a nyugat-európai országokban elérhető fizetésekhez viszonyítva, különösen az orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek tekintetében – így a végzett nemzetközi hallgatók más tagállamokba távoznak.

Nem áll rendelkezésre statisztikai adat azon nemzetközi hallgatókról, akik legalább 2 évig a tagállamban maradtak. Azonban, az elérhető Eurostat statisztikák szerint a tanulmányok folytatása célú tartózkodási engedélyek az alábbi számban kerültek családi, jövedelemszerzési és egyéb célú tartózkodási engedéllyel felváltásra.

	2013	2014	2015	2016	2017
Felváltás családi együttélés biztosítása célra	9	9	5	10	10
Felváltás jövedelemszerzés célra	102	90	119	192	279

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

Felváltás egyéb célra	159	222	195	264	233
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Összevetve az összesen 522 engedélymódosításra vonatkozó 2017-es adatot a beiratkozott nemzetközi hallgatók számával (17 795), a megtartási ráta 3% alatti, ráadásul nincs információ a volt hallgatók tartózkodásának időtartamáról sem.

A) Kihívások:

Nem alkalmazható

B) Jó gyakorlatok:

Nem alkalmazható

4. rész: Bilaterális és multilaterális együttműködés a harmadik országokkal

K18. Tagállama kötött vagy tervez kötni **bilaterális és/vagy multilaterális egyezményeket** a nemzetközi hallgatók származási országaival. Kérjük, különböztessen meg fejlett és fejlődő országokat, az ENSZ besorolása alapján.¹¹ Kérem foglalja össze a az egyezmények típusait, azok felsorolása és részletes ismertetése nélkül.

Igen, bilaterális és/vagy multilaterális egyezmények vannak megkötve/tervezve iparosodott országokkal

- A megállapodások fő jellemzői;

A Stipendium Hungaricum program kapcsán, lásd K5, b)

- A legfontosabb régiók/országok, amikkel egyezmények vannak megkötve;

A Stipendium Hungaricum program kapcsán, lásd K1, f)

A legfontosabb partnerek az iparosodott országok közül Japán és Izrael.

- Vannak specifikus tanulmányi területek vagy képzési szintek meghatározva az egyezményekben?

A Stipendium Hungaricum program minden tanulmányi területet és képzési szintet megába foglal, bizonyos korlátozásokkal az egyes országok tekintetében. Általánosságban a fejlett országok állampolgárai számára rendelkezésre álló ösztöndíjak korlátozottabbak a fejlődő országok állampolgárai számára biztosítottakhoz képest.

- Rendelkeznek az egyezmények bizonyos speciális kategóriába tartozó személyekről? (pl. nem, életkor, más társadalmi-demográfiai jellemző).

Nem

¹¹ A megkülönböztetés indokolt, mivel az ilyen megállapodások célja eltérőek lehetnek a két kategóriában.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

Igen, bilaterális és/vagy multilaterális egyezmények vannak megkötve/tervezve az átmeneti gazdasággal rendelkező országokkal.

- A megállapodások fő jellemzői;

Magyarország az átmeneti gazdaságokkal rendelkező országokkal való egyezményei a fejlődő országokéval kötött egyezményekhez hasonlóak.

- A legfontosabb régiók/országok, amikkel egyezmények vannak megkötve;

A Stipendium Hungaricum program kapcsán, lásd K1, f)

A CEEPUS programban a Nyugat-Balkán országai vesznek részt.

- Vannak specifikus tanulmányi területek vagy képzési szintek meghatározva az egyezményekben?

A Stipendium Hungaricum program minden tanulmányi területet és képzési szintet megába foglal, bizonyos korlátozásokkal az egyes országok tekintetében.

- Rendelkeznek az egyezmények bizonyos speciális kategóriába tartozó személyekről? (pl. nem, életkor, más társadalmi-demográfiai jellemző).

A szomszédos országok tekintetében Magyarország speciális hangsúlyt fektet a nemzeti kisebbségek oktatásának fejlesztésére.

Igen, bilaterális és/vagy multilaterális egyezmények vannak megkötve/tervezve fejlődő országokkal.

- A megállapodások fő jellemzői;

A Stipendium Hungaricum program kapcsán, lásd K5, b)

- A legfontosabb régiók/országok, amikkel egyezmények vannak megkötve;

A Magyar Kormány számos bilaterális oktatási egyezményt kötött. Továbbá, az Emberi Erőforrások Minisztériuma több mint 60 együttműködési programot kötött Stipendium Hungaricum program keretében meg, elsősorban fejlődő országokkal. Mivel a program globális szintű, minden régió érintett.

Fő partnerek: Kína, Jordánia, Azerbajdzsán, Tunézia, Vietnám, India

- Vannak specifikus tanulmányi területek vagy képzési szintek meghatározva az egyezményekben?

A tanulmányi területek és képzési szintek a partnerek igényeinek figyelembe vételével kerülnek meghatározásra. Általában a mezőgazdasági, mérnöki és természettudományi képzések a leggyakrabban rögzítettek az egyezményekben.

- Rendelkeznek az egyezmények bizonyos speciális kategóriába tartozó személyekről? (pl. nem, életkor, más társadalmi-demográfiai jellemző).

A Stipendium Hungaricum esetében – Nem

Az „Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak” tandíjmentes felsőoktatási tanulmányokat biztosít az alábbi országokból érkező hallgatóknak: Egyiptom, Libanon, Irak, Izrael, Palesztina, Pakisztán, Szíria, Jordánia, Kenya, Nigéria.

Nincsenek bilaterális és/vagy multilaterális egyezmények vannak megkötve/tervezve.

Nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása az EU-ban

K19. Vannak intézkedések vagy ösztönzők a származási országokból való agyelszívás megakadályozására a nemzetközi hallgatók bevonása és megtartása kapcsán?

Igen, intézkedések és ösztönzők vannak érvényben.

Nem.

Ha igennel válaszolt, kérem, fejtse ki:

Bizonyos bilaterális egyezmények (pl. Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak) magukban foglalják, hogy az ösztöndíjasnak vissza kell térnie országába az ösztöndíj lejártát követően.

K20. A tagállamának felsőoktatási intézményei kezdeményezték vagy **kötöttek megállapodásokat** harmadik országok felsőoktatási intézményeivel? Ha igen, milyen megállapodások ezek és milyen célt (csereprogram) szolgálnak?

Igen.

Nem.

Számos ösztöndíj- vagy csereprogram követeli meg az egyetemek közti együttműködést (Erasmus+; Campus Mundi; Stipendium Hungaricum), ennél fogva a magyar felsőoktatási intézmények ösztönözve vannak a harmadik országbeli felsőoktatási intézményekkel való együttműködésre.

Azon harmadik országok tekintetében, ahova jelentős források kerülnek allokálásra, illetve további intézmények közti együttműködés szükséges (Kína, India, Japán, Koreai Köztársaság), a Tempus Közalapítvány egyetemi látogatásokat és egyetemi fórumokat szervez.

K21. Mik a **megfigyelt fő kihívások és jó gyakorlatok** a tagállamában a bilaterális és multilaterális egyezmények tekintetében? Kik számára minősülnek ezek kihívásnak/jó gyakorlatnak (felsőoktatási intézmény, tagállam, hallgató, stb.)? Az egyes kihívások/jó gyakorlatok kapcsán indokolja, hogy miért minősülnek kihívásnak/jó gyakorlatnak és hogy milyen szakértői/felmérés/értékelés/beszámoló/interjú inputon alapul a megállapítás.

A) Kihívások

Kérem, fejtse ki:

A túljelentkezés jelentős kihívás. A 2018/2019-es tanévre 5000 ösztöndíj került kiosztásra, miközben 28 338 jelentkezés került benyújtásra. Bár az elérhető ösztöndíjak száma évről évre növekszik, nem tart lépést a jelentkezések számával, ami 2017 (15 005) óta közel megduplázódott. Ugyanakkor, a nagyszámú jelentkező lehetővé teszi, hogy a legkiemelkedőbb hallgatók kerüljenek kiválasztásra.

B) Jó gyakorlatok:

Kérem, fejtse ki:

A Stipendium Hungaricum program nagyban hozzájárul a magyar felsőoktatás fejlődéséhez. A programban részt vevő felsőoktatási intézmények által kialakított új tanulmányi programoknak és szolgáltatásoknak köszönhetően az önköltséges nemzetközi hallgatók száma is növekszik.

1. Melléklet Nemzeti statisztikák

- Melléklet 1.1.: Viszonyító statisztika a felsőoktatási intézmények fajtáiról
- Melléklet 1.2.: Hallgatók száma tanulmányi területenként
- Melléklet 1.3.: Felsőoktatási képzésben részt vevő nemzetközi hallgatók az 5 fő állampolgárság és nem szerint
- Melléklet 1.4.: Tanulmányaikat teljesítő, megszakító és megszüntető nemzetközi hallgatók
- Melléklet 1.5.: Nemzetközi hallgatók, akik legalább 2 évig a tagállam területén maradtak tanulmányaik befejezése után ok szerint